

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
 pololetna . . . K 2.—
 četrtletna . . . K 1.—
 posamezna števil. 10 vin.

Nefrankirana pisma se
 ne sprejemajo; roko-
 pisi se ne vračajo.

Naša Moč

Glasilo slovenskega delavstva

Uredništvo in uprav-
 ništvo v Ljubljani,
 Katoliška tiskarna

Oglasi se sprejemajo
 po dogovoru.

Štev. 18.

V Ljubljani, 29. marca 1918.

Leto XIII.

LJUBLJANA, 21. 3. 1918.

Človeku, ki ga prično pozdravljati smarnice, srce utopi, če živi leta in leta v vsakdanjem političnem trušču in če se navadi, da najhladnokrvnejše vrže na popir take malenkosti, kakršna je bila na primer svetovna vojska. Srce se ne omeči, postane trdo; človeka ničesar ne preseneti, občutje otrpne in mirno sprejema sporočila o najgrših političnih spletkah in lažeh, ki jih je tudi naša stranka toliko prenesla v tistih časih, ko je nastopal realni politik s Kongresnega trga proti dr. Kreku tako, kakor to ni niti v časih rimskih imperatorjev bilo vsakdanje.

Hudo mi je bilo tisto uro, ko sem izvedel za gotovo, da je dr. Krek umrl, in danes popoldne mi je bilo res tudi hudo. Nobene posebne reči ni bilo: dva čisto navadna občna zbora sta zborovala v šentjakovski »Prosveti«. Ljudje iz tobačne tovarne prav posebno radi na občne zборе niso nikdar hodili; zdaj med vojsko je pa to postalo naravnost že pod vsako kritiko; nesrečno svetovno morijo spremlja pomanjkanje; ljudje se pehajo za živili: tobačna delavka leta in leta okoli, da si preskrbi živeža, ker je tobačna uprava tako za nič, da ne zna preskrbeti delavcem živeža, kakor ga vsaj za silo preskrbe železniške uprave svojim nastavljenjem. Kljub temu: ni prav in ni, ker se ne samo naše organizirano delavstvo ljubljanske tobačne tvornice tako malo zanima za občne zборе svoje stanovske organizacije, marveč tudi drugod, častne izjeme so, pri občnih zborih ni take udeležbe, kakršna bi morala biti. Prav lepo in hvalevredno je zaupanje, ki ga člani svojim odborom izkazujejo, a skupna delavska stanovska zavest zahteva, da pridejo na občne zборе prav vsi člani do zadnjega. A takih reči sem že tako navajan: za drugo reč mi je bilo hudo. Na vseh občnih zborih naše tobačne delavske organizacije je bil Krek zraven: letos ga ni bilo. In na občnem zboru ni bilo okoli nobene delavke suho, ko se je tajnica Podpornega društva spominjala rajnega našega očeta. V srcu mi je nekaj speklo: ne vem, kaj. Divje so postajale misli: Prokleti bodi tisti, ki je grenil zadnja leta Kreku življenje, tistemu Kreku, ki je bil z vsemi ljudmi tako dober in ki je vse odpustil. »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo . . .«

Zborovali smo prvič brez Njega, naše-

ga očeta; Evangelista. O, kako dolgo je že, odkar smo Podporno društvo v tobačni tovarni ustanavljali: prvo naše strokovno društvo. Prvič nas ni bilo niti 10 skupaj. Strokovna organizacija: nova, čisto nova reč delavstvu. Dr. Krek ni niti razvijal programa: pripovedoval je le, da morajo delavci in delavke skupaj držati. Kot božji vlek nisem hotel čepeti. Radovedno sem povpraševal po rečeh, ki sem jih že vedel, ujel tu in tam že takorekoč kot proletarski otrok. Govorjenje se je pričelo. »Jutri pridemo zopet skup, pripeljite tudi druge s seboj.« Odšli smo. S Krekom sva se sprehajala. »Strokovno organizacijo nameravate, gospod doktor?« — »Hm, res, samo ozirati se moram na bojzljivost teh revk in revežev. Tej strokovni organizaciji bomo morali dati nedolžno ime: »Podporno društvo«, najpametnejše bo. — Grem domov, spremiti me.« Doma Cilka: »Doh-tar, brzojavka!« — »Mhm, na Dunaj moram še ponoči.« — »In sestanek?« — »Boste morali brez mene.« — »Hm, kako prošnjo sestavimo.« — »Krasno! Precej z realnim delom. Le dobro vse zabeležite.« Precej smo nabrali. Shajali smo se cel teden; še v soboto zvečer smo skupaj prišli. Ne vem, če bi to danes šlo. V soboto zvečer je prišel dr. Krek k nam. »Ali ste skupaj, no, kako je šlo? Več Vas je, kot Vas je bilo prvič.« In šli smo lepo po vrsti skozi tiste čačke, ki sem jih načelkal. Takrat smo se o vseh podrobnostih pogovorili. Na koncu koncev seže Krek po mojih čačkah. »Zakaj?« — »Jutri dopoldne z brzovlakom na Dunaj. Vzamem s seboj. Grem k finančnemu ministru.« — »Ne gre: Vam jih prepisem in prinesem na kolodvor!« In tako je tudi bilo. Dr. Krek je v nedeljo seveda prišel na južni kolodvor zadnji hip, planil k meni, vzel popirje: »Božom!«, puhnil v voz III. razreda. Z njim se je moral peljati v III. razredu rajni državni poslanec Vencajz, s katerim sta šla že med vožnjo vse čačke skozi. Podp. društvo je delovalo, se lepo razvijalo. Tu in tam smo po njegovem vzorcu ustanavljali strokovna društva. Na pritisk nas Ljubljancinov in posebno dr. Kreka se je ustanovila Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza; njena ljubljanska skupina se je ustanovila 24. januarja 1917; 1200 članov je prvotno štela. Danes se je delavstvo opozorilo na to desetletnico.

In spominjal sem se na današnjih občnih zborih tistih dni, ko smo tobačnemu

delavstvu strokovno organizacijo ustvarjali. Ljudje dobri, a v društvenem življenju neizveščani; leta in leta je trajalo, preden so se ljudje na občnih zborih in shodih upali govoriti. Zdaj je drugače. Koliko so se razmere spremenile — in kako živahno je zdaj na naših občnih zborih; ne samo strokovno, tudi kulturno je naše tobačno delavstvo napredovalo; koliko, more presojati le tisti, ki ve, kako je bilo še leta 1902., ko si moral iz ljudi vleči, da so se sploh upali povedati, kje da jih čevelfžuli. In še to boječe, v strahu, da bi v »caj-tenge« ne prišlo.

Berite pazno poročili o občnih zborih naših tobačnih organizacij!

Celi naši delavski organizaciji veselo Vstajenje!

Občni zbor Podpornega društva

Ljubljana, dne 21. marca 1918.

Občni zbor je vodila podpredsednica Karolina Rotter. Zboroval je takole:

Poročilo tajništva Podpornega društva.
 (Poročala tajnica Marija Andlovic.)

Slavni zbor!

Nekaj na našem današnjem občnem zboru manjka: ni navzoč tisti, brez katerega si takorekoč nismo mogli nobenega našega občnega zbora predstavljati: ustanovitelja našega »Podpornega društva«, našega očeta dr. Kreka ni več med nami. Od ustanovnega shoda »Podpornega društva« dne 26. junija 1900 naprej ni bilo do dr. Krekove smrti nobenega občnega zbora, na katerega bi ne bil plemeniti rajnik prišel in nas prav očetovsko vzpodbujal in podžigoval za nadaljnje delo. Očetovega pogreba se je takorekoč udeležila cela tobačna tovarna. Molili smo zanj. Odbor »Podpornega društva« je položil rajniku na krsto lep venec; preskrbel je za devet svetih maš na Rakovniku, v vseh petih ljubljanskih cerkvah in na Viču so se na naše naročilo darovale svete maše za dr. Kreka. Kaj nam je bil rajni oče, vemo najbolje zdaj, ko ga ni več. Reveži smo bili; zaničeval nas je svet; plačevali so nas slabo, lepó niso z nami postopali; on nam je ustanovil organizacijo: njemu se moramo zahvaliti, ker se je tobačno delavstvo moralno in stanovsko dvignilo in si pridobilo toliko na ugledu.

V spominsko knjigo »Podpornega društva« je leta 1912. zapisal dr. Krek: »Bil je revež in ubožec tobačni delavec in delavka svoj čas: pičel zaslužek, komaj, komaj ob zdravih mladih dneh za sproti, brez veljave, zaničevan od vseh, stan sužnjev in sužinj s ceste! Blagor mu, kdorkoli je kdaj mislil na tega reveža in ubožca! Danes so v marsičem boljši časi. Misliti je pa treba še vedno nanj. Prvotna vnema ne sme ugasniti, nego se mora razživljati vedno bolj. Ti lepa četa dobrih požrtvovalnih src, ostani sebi in društvu zvesta. Ob hudem dnevu ti povrne Gospod!« — Držati se hočemo teh očetovih besedi.

Na shodih našega »Podpornega društva« je govoril dr. Krek do naše desetletnice l. 1912. 36krat. Od leta 1912. dalje je še, kakor posnemam po našem zapisniku, prišel v našo sredo in nam govoril na shodih 30. septembra 1912 in 13. januarja 1913, na našem občnem zboru 21. aprila 1913, na našem sestanku 13. februarja 1914, na naših občnih zborih 30. marca 1914, 20. aprila 1915 in 22. septembra 1916 na sestanku 22. decembra 1915; zadnjič je bil v naši sredi pri seji 10. januarja 1917. Govoril nam je torej, če se smem tako izraziti, oficielno 45krat!

Zadnji naš občni zbor je zboroval 22. septembra 1916. Lani smo sicer večkrat nameravali sklicati občni zbor, a prišlo ni do tega, ker je rajni dr. Krek bil zelo zaposlen po svojem delu v parlamentu: ustanavljal nam je Jugoslavijo!

Od zadnjega občnega zbora dne 22. septembra 1916 se je razvijalo društveno življenje tako-le:

Seje so bile dne 27. septembra 1916 (2 sklepa),

11. oktobra 1916 (3 sklepi),
25. oktobra 1916 (10 sklepov),
1. decembra 1916 (3 sklepi). Društvo je priredilo sv. mašo za pokoj duši rajnega cesarja Franca Jožefa I. dne 5. decembra 1916 v križevniški cerkvi,

13. decembra 1916 (2 sklepa),
22. decembra 1916 (3 sklepi),
3. januarja 1917 (6 sklepov),
10. januarja 1917 (3 sklepi),
9. marca 1917 (4 sklepi),
23. marca 1917 (4 sklepi),
26. majnika 1917 (1 sklep),
23. junija 1917 (2 sklepa),
15. avgusta 1917 (1 sklep),
27. septembra 1917 (2 sklepa),
12. oktobra 1917 (3 sklepi z ozirom na smrt ustanovitelja našega društva dr. Kreku),

19. oktobra 1917 (3 sklepi).
Sv. maša za rajne člane je bila 3. novembra 1917 pri sv. Jakobu.
18. januarja 1918 (3 sklepi).
23. januarja je zboroval zaupni sestanek.

Dalje so bile seje:
8. februarja (5 sklepov).

Za pokojno odbornico Mici Rojčevo je odbor naročil v tej seji sv. mašo.

25. februarja (2 sklepa),
11. marca 1918 je zboroval prvi strokovni sestanek naše organizacije. Vodil ga je dr. Izidor Cankar, razprave se je udeleževal Moškerc.

Od zadnjega občnega zbora so se udeleževali naših sej, posvetov in sestankov: dr. Krek (enkrat), poslanec Gostinčar (tri-

krat), dr. Izidor Cankar (trikrat), Alojzij Vrtovec (enkrat), Moškerc (šestkrat).

Predlagam: Občni zbor izreci zahvalo tistim, ki so sodelovali v naši organizaciji. Sprejeto.

Poročilo »Pogrebnege sklada«.

(Poroča tajnica Marija Andlovic.)

Pogrebni sklad vodi, kakor veste, poseben odsek, ki podaja o njegovem stanju sledeče poročilo:

Premoženje je znašalo dne 15. marca leta 1918 862 K 99 vin., in sicer v gotovini 290 K 99 vin., na knjižico »Ljudske posojilnice« št. 34.125 je pa naloženih 572 kron. Od zadnjega občnega zbora izkazuje pogrebni sklad dobička 134 K 70 vin.

V letu 1917. so umrli sledeči člani »Pogrebnege sklada«: Rihtar Marija (5. januarja), Ivanka Šepin (14. februarja), Krištofič Marija (30. marca), Kastelic Helena (11. majnika), Sloser Josipina (25. majnika), Cerar Angela (27. julija), Kampel Ana (3. avgusta), Čelešnik Anton (10. avgusta), Šetina Franja (24. avgusta), Robida Mari-

ja (28. septembra), Levec Barbara in Elikan Ana (26. oktobra), Grabec Ivanka (2. novembra), Kladnik Ivanka (9. novembra), Avšič Marija (16. novembra), Požlep Anton (7. decembra). Letos 1918, so pa do zdaj umrli: Rojc Marija (11. januarja), Vokal Antonija (25. januarja), Degen Ivanka (8. februarja), Petrovčič Mici (22. februarja), Matjašič Franja in Urška Kremžar (8. marca).

Vsem pokojnim članom: Svetila večna luč! Molite za nje!

Prosim, naj se to poročilo odobri. Se odobri.

Poročilo o poslovanju blagajne Podpornega društva.

(Poročala blagajničarka Ivanka Simončič.)

Velecenjeni zbor!

Blagajno Podpornega društva sem prevzela po zadnjem občnem zboru dne 20. septembra 1916. Poročati mi je zato o stanju blagajne v letu 1916 po občnem zboru in o denarnem stanju v letu 1917.

Denarni promet je bil tak-le:

M e s e c	Dohodki		Izdatki		Več		Manj		OPOMBA
	K	h	K	h	K	h	K	h	
september 1916	2171	74	267	70	1904	04	—	—	1000 K v hranil.
oktober "	325	20	373	40	—	—	47	20	
november "	346	20	1445	50	—	—	1099	30	
december "	347	—	982	27	—	—	635	27	
januar 1917	353	40	450	30	—	—	96	90	600 K iz hranil.
februar "	341	60	326	—	15	60	—	—	
marec "	419	30	473	50	—	—	54	20	
april "	416	50	418	50	—	—	2	—	
maj "	905	80	388	50	517	30	—	—	600 K iz hranil.
juni "	294	80	563	50	—	—	268	70	
julij "	300	—	521	—	—	—	221	—	
avgust "	920	—	541	—	379	—	—	—	
september 1917	293	10	491	50	—	—	198	40	600 K iz hranil.
oktober "	893	70	713	—	180	70	—	—	
november "	279	60	348	50	—	—	68	90	600 K iz hranil.
december "	888	—	792	02	95	98	—	—	
	9496	94	9096	19	3092	62	2691	87	

Glavni pregled:

Dohodki	K 9496.94
Izdatki	" 9096.19
Gotovina v blagajni 31./XII. 1917.	K 400.75

Bilanca podpornega društva za leto 1917.

A k t i v a :

Gotovina v blagajni 31./XII. 1917. glasom blagajničkoga dnevnika	K 400.75
Vrednost hranilne knjižice »Ljudske posojilnice« št. 32.835 dne 31./XII. 1917.	" 1.786.34
Vrednost knjižice »Ljudske posojilnice« št. 27.996	" 14.746.71
Naloženo premoženje	" 70.—
Delež »Naše Moči«	" 200.—
Skupaj	K 17.204.80

Podpor

smo izplačali in sicer:

	Redna bolniška podpora	Izredna boln. podpora
meseca septembra 1916		
rednih bolniš. podpor	K 114.—	K 45.—
oktobra	" 105.80	" 59.50
novembra	" 292.50	" 60.—
decembra	" 412.50	" 27.—
januarja 1917	" 317.50	" 15.—
februarja	" 326.—	" —
marca	" 406.—	" 67.50
aprila	" 383.50	" 35.—
maja	" 368.50	" 20.—
junija	" 563.50	" —
julija	" 512.—	" 5.—
avgusta	" 531.—	" 10.—
septembra	" 481.50	" 10.—
oktobra	" 410.50	" —
novembra	" 333.50	" 10.—
decembra	" 286.73	" —

rednih bol. p. K 5835.05 Iz. K 364.00

Pasiva.

Delež »Naše Moči«	K 200.—
Naloženo premoženje	" 70.—
Knjižica št. 27.996	" 14.746.71
Knjižica št. 32.835	" 1.787.42
Gotovina v blagajni 31./XII. 1917	" 400.75
Skupaj K 17.204.88	

Društveno premoženje oziroma aktiva so znašala 20. septembra 1916, povodom bilance ob občnem zboru . . . . . K 18.912.66
Po bilanci z dne 31./XII. 1917 . . . . . » 17.204.88

Premoženje se je terej zmanjšalo . . . K 1.707.78

Okolnost, da se premoženje znižuje, nas ni presenetila; na zadnjem občnem zboru se je, kakor veste, naš poslovni red spremenil blagajni na škodo. Vsak mesec smo morali doplačati povprečno 113 K 81 vin.

To torej pomeni, da bo blagajna v 151 mesecih popolnoma prazna. Blagajničarka je dolžna, da člane na to okolnost opozori, ker bi bilo le škoda, če bi se društvo počasi približevalo razsulu. Vsled vojske bodo seveda podpore še naraščale; prav je, da poskrbimo za to, da ostane naše društvo, ki je bilo našemu očetu dr. Kreku med vsemi organizacijami najbolj pri srcu, trdno, neomajljivo. Tehnično moramo upoštevati okolnost, da se višji izdatki pokrijejo s članarino. Če bi se članarina mesečno za 10 vinarjev zvišala, bi lahko blagajničarka mirno gledala v bodočnost.

Prosim, blagovolite odobriti moje poročilo.

Anton Besov je poročal, da so pregledovalci računov našli vse v najlepšem redu.

Občni zbor je nato odobril poročilo blagajničarke in po kratki razpravi, v katero je posegel urednik Mošker, sklenil, da se članarina zviša tako, kakor je blagajničarka predlagala.

Volitve.

V odbor so bili izvoljeni Anton Besov, predsednik; Karolina Rotter, podpredsednica; Mici Andlovic, tajnica; Pliberšek, Marija, tajnice namestnica; Ivanka Simončič, blagajničarka; Ivanka Kocjan, namestnica blagajničarke; ostali odbor: Marija Ilovcar, Frančiška Juvanc, Ivanka Prek, Matija Belc, Kajetan Kante, Franc Šegatin, Ivan Vrhovec; Frančišek Pezdir; v nadzorstvo: Terezija Kaseznik, Uršula Kattauer, Matevž Jekovec, Frančišek Verbič.

Občna zboru sta počastila in govorila delavstvu državni poslanec dr. Lovro Pogacnik in urednik dr. Izidor Cankar.

Občni zbor ljubljanske skupine Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Ljubljana, 21. marca 1918.

Občni zbor je vodila predsednica Marija Blejec. Zborovali so tako-le:

Poslovno poročilo ljubljanske krajne skupine Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

(Poročala predsednica in tajnica Mici Blejec)

Leto 1917 je bilo za našo skupino v dveh ozirih pomembno: izgubili smo našega očeta dr. Kreka, ki je bil tudi velik prijatelj naši skupini in naši Zvezi. Saj če bi se ne bil on zavzemal za to, da se naše delavstvo organizira v Avstrijski krščanski tobačni delavski zvezi, bi se ne bilo. Ne nameravam o tej prebriski izgubi veliko govoriti, saj se ga je spominjala tajnica Podpornega društva v lepih besedah in nam povedala, kaj da nam je rajni oče pomenjal: reveži smo bili, on nas je dvignil versko, narodno in stanovsko. Dokler bo živel kak delavec, kaka delavka v ljubljanski tobačni tovarni, toliko časa se dr. Janez Evangelist Krek ne bo pozabil. Veselili smo se ž njim, žalovali ž njim. Samoobsebi umljivo je, da smo se udeležili njegovega pogreba in molili zanj, ki je nastopal na sejah, shodih, sestankih in občnih zbornih naše skupine, kar po-

snemamo iz naših zapiskov, 21 krat. Slava njegovemu spominu!

Vojska je zabranila, da se nismo spominjali drugega važnega dogodka, ki bi se ga bili v kakih drugih okolnostih gotovo bolj spominjali. Veste li, da je lani slavila naša skupina pomembno obletnico? Ustanovni občni zbor naše skupine je namreč zboroval 24. januarja 1907 v nekdanjih prostorih S. K. S. Z. v Unionu, tam, kjer imajo zdaj brezalkoholno gostilno. Lani je torej bilo naše 10 letno spominsko leto; leto veselja, a tudi hude bridkosti, ker je Bog odpoklical k sebi našega očeta dr. J. Kreka, ki je tudi na Dunaju toliko časa pritiskal, da so se osokolili naši dunajski sotrpini in ustanovili Avstrijsko krščansko

tobačno delavsko zvezo, ki je i pri nas vzklila, ko nas je leta 1906 obiskala naša dunajska sodelavka gospa Majevski.

Do našega današnjega občnega zbora je priredila naša krajna skupina:

- 120 sej;
- 29 sestankov;
- 20 shodov;
- 10 občnih zborov;
- 2 izleta;

skupno 181 priredb. V teh suhih številkah se zrcali neumorno, vztrajno delo ljubljanskemu tobačnemu delavstvu in našim vzorom v korist.

Na teh prireditvah so govorili, oziroma so se jih udeleževali naši prijatelji izven naših članov in sicer jih navajam po

Računski zaključek za leto 1916.

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze »Krajna skupina Ljubljana«.

Prejemki	K	h	Izdatki	K	h
Blagajnični preostanek iz leta 1915	6339	57	Stanovanje :	60	—
46.418 tedenskih doneskov a 30 h	13995	40			
4 pristopnine a 40 h	1	60	pisarniške potr. 1'—		
Obresti v »Ljudski hranilnici« na Viču	13	41	poštnina . . . . . 7'95—		
			časopis . . . . . 4'30		
			sodni stroški . . . . . 24'56		
			davek . . . . . 14'—		
			novolet. darilo 7'—		
			2 sv. maši . . . . . 29'—		
			nagrade nabir. 519.60	607	41
			Podpore :		
			bolniška . . . . . 6396'90		
			porodniška . . . . . 730'—		
			pogrebna . . . . . 300'—		
			vojaške . . . . . 80'—		
			izredne . . . . . 230'—	7736	90
			Zvezi odposlano	5381	93
			Rezervni zaklad	142	64
			Naloženo v »Ljud. hranil.« na Viču	311	67
			Ročna blagajna	6036	43
	20276	98		20276	98

Ljubljana, dne 31. decembra 1916.

Računski zaključek za leto 1917.

Avstrijske krščanske tobačne zveze »Krajna skupina Ljubljana«.

Prejemki	K	h	Izdatki	K	h
Blagajniški preostanek iz leta 1916	6036	43	Stano vanje :	72	—
41.495 tedenskih doneskov a 30 h	12448	50			
15 pristopnin a 40 h	6	—	pisarniške potr. 16'—		
Obresti v »Ljudski hranilnici« na Viču	19	15	poštnina . . . . . 9'35		
			časopis . . . . . 4'50		
			davek . . . . . 1'15		
			org. str. (deleg.) 224'—		
			za umr. dr. Kreka 350'—		
			darila { novolet. 21'—		
			{ odboru 400'—		
			{ por. gl. 50'—	1076	85
			Podpore :		
			porodniške . . . . . 640'—		
			bolniške . . . . . 7587'14		
			pogrebne . . . . . 330'—		
			izredne . . . . . 175'—	8732	14
			Zvezi odposlano	3660	62
			Rezervni zaklad	140	16
			Naloženo v »Ljud. hranil.« na Viču	324	11
			Ročna blagajna	4504	20
	18510	08		18510	08

Ljubljana, dne 31. decembra 1917.

demokracičnem običaju po abecednem redu:

Urednik dr. Izidor Cankar (3 krat);
Poslanec Demšar (1 krat);
Poslanec Gostinčar (27 krat);
Poslanec Jarc (1 krat);
Poslanec dr. Korošec (3 krat);
Poslanec dr. Krek (21 krat);
Urednik Krhme (3 krat);
Urednik Moškerc (76 krat);
Dež. odbornik dr. Pegan (4 krat);
p. Teodor Tavčar (1 krat);
Urednik Franc Terseglav (1 krat);
Dež. odbornik dr. Zajec (3 krat);
Poslanec dr. Žitnik (1 krat);

Skupno torej: 142 nastopov in posvetov naših prijateljev. Drugih manjših posvetov in intervencij seveda niti omeniti ne morem; saj ji je bilo nebroj.

Tajnik naše zveze Ullreich je bil štiri krat med nami.

Toliko splošno o našem razvoju v teh desetih letih, odkar deluje naša skupina.

...

Od zadnjega občnega zbora naše skupine dne 20. aprila 1915 poročam:

Seje so bile 9. junija 1915 (4 sklepi);
30. junija 1915 (4 sklepi);
16. julija 1915 (2 sklepa);
12. avgusta 1915 (1 sklep);
1. septembra 1915 (1 sklep);
3. novembra 1915 (7 sklepov);
17. decembra 1915 (2 sklepa);
28. decembra 1915 (1 sklep);
21. januarja 1916 (2 sklepa).

Sestanka sta bila 1. februarja in 9. februarja 1916. Na obeh je govoril rajni naš oče dr. Krek in nas tolažil radi vojnih nadlog. Na našo prošnjo se je bil med tema dvema sestankoma peljal na Dunaj v naših stanovskih zadevah.

Dalje so bile seje:

7. aprila 1916 (4 sklepi);
13. majnika 1916 (3 sklepi);
2. junija 1916 (1 sklep);
25. avgusta 1916 (1 sklep);
3. novembra 1916 (6 sklepov);
1. decembra 1916 (2 sklepa);
29. decembra 1916 (5 sklepov);
4. januarja 1917 (4 sklepi). Na

tej seji je poročal poslanec Gostinčar o zadnji vdov in samskih otrok;

10. januarja 1917. Pri tej seji sta bila navzoča poslanca dr. Krek in Gostinčar.

19. januarja 1917 (3 sklepi).

Dne 24. januarja 1917 sta govorila na sestanku poslanca dr. Krek in Gostinčar.

Seje: 13. aprila 1917 (5 sklepov);
11. majnika 1917 (3 sklepi);
23. majnika 1917 (4 sklepi);
30. junija 1917 (1 sklep);
5. septembra 1917 (2 sklepa);
12. oktobra 1917 (7 sklepov).

Ta seja je bila najžalostnejša vseh naših sej; žalovali smo za našim rajnim dobrim očetom dr. Krekom.

Dalje so bile seje:

19. oktobra 1917 (4 sklepi);
16. januarja 1918 (4 sklepi);
18. januarja 1918 (1 sklep).

Dne 23. januarja 1918 se je vršila zopet seja: 2 sklepa; dalje sta bili seji dne 15. februarja (2 sklepa) in 1. marca (1 sklep) in sestanka 27. februarja in 11. marca t. l.

Opozarjam, da smo sklenili, naj bi se vršili vsak mesec drugi ponedeljek stro-

kovni sestanki. Naprosili smo urednika dr. Izidorja Cankarja, da bi vodil strokovne sestanke. Prvi tak sestanek je zboroval 11. t. m.; na njem je dr. Izidor Cankar govoril o socialnem vprašanju.

Tak je pogled na naše delo od zadnjega občnega zbora sem. Prosim, vzemi te moje poročilo na znanje.

Blagajničarka Ana Češnovar je poročala o računskih zaključkih za leti 1916 in 1917, ki sta se odobrila. Številke se razvidijo iz razpredelnice na tretji strani.

...

Volitve v odbor krajne skupine so tako-le izpadle:

Marija Blejec, predsednica in tajnica; Kattauer Uršula, blagajničarka; Kasesnik Terezija, namestnica; Podboj Franja, Krapež Marija, Debevec Ivana, Selan Nikolaj, Črnjavek Primož, Ana Tomažič, odborniki.

Ani Češnovarjevi se je občni zbor zahvalil, ker je pridno in marljivo delovala kot zapisničarka in blagajničarka v skupini ves čas, odkar obstoja.

Okno v svet.

Jadranska banka. Na izrednem občnem zboru delničarjev Jadranske banke, ki se je vršil 20. januarja, je bilo sklenjeno, da se poviša deln. glavnica od 12.000.000 kron na 20.000.000 kron in je bil v to svrhu pooblaščen upravni svet, da izvede to povišanje po pogojih, ki odgovarjajo današnjim razmeram. V seji upravnega sveta, ki se je vršila po občnem zboru, se je razpravljalo o uspehu minulega poslovnega leta in se domneva, da bo dividendna za leto 1917, znašala vsaj 28 do 32 K po delnici proti 24 K za leto 1916. Banka je torej precej veliko zaslužila.

Odprava temeljnih taks pri zaračunavanju brzojavnih pristojbin. Od 1. februarja 1918 pričeni se ne bodo temeljne takse za brzojavke nič več zaračunale. Od tega časa naprej se zvišajo v vseh smereh, v katerih je bilo predpisano v smislu brzojavnega tarifa vplačevanje temeljnih taks, dosežanje pristojbine za besede 4 vin. V prihodnje bo znašala na primer besedna pristojbina na Nizozemsko 20 vin. (doslej 16 vin.); pristojbina za brzojavke 8 besedi v tej smeri 1 K 60 oin. (doslej 60 vin. in 8krat 16 je 1 K 88 vin.); za brzojavke 12 besedi 2 K 40 vin. (doslej 60 in 12krat 16 je 2 K 52 vin.). Zvišane besedne pristojbine se bodo pobirale samo ob sebi umevno samo v toliko, v kolikor je promet v posamezne dežele v smislu tozadevno veljavnih predpisov sploh pripuščen. Prometne omejitve, ki obstoje sedaj, ostanejo vzlic tej strogo tarifno-tehnični odredbi nespremenjene.

Žito iz Ukrajine. Podpredsednik dunajske borze za gospodarske produkte M. Kohn piše o važnosti miru z Ukrajino za prehrano Avstrije. Izvaja, da izpolnitev tega, kar pričakujemo, je odvisno v prvi vrsti od tega, koliko žita je v Ukrajini na razpolago. Ker je Ukrajina bogata zemlja, pričakujejo trgovci, da morajo biti tam zaloge več žetev, ker se žito vsled prometnih težkoč ni moglo odpravljati v velikem obsegu. Isto se pričakuje od Besarabije, ki je še bolj oddaljena od bojišča. Ako bodo vse ruske razmere ugodne, bi prišlo žito v Av-

strijo že koncem marca, ali glede dovoza, ki se mora vršiti v glavnem vodnim potom, se treba sporazumeti z Rumunijo, ker bi mogla ona transporte na svojem področju uničevati. Ako bi se vršil promet povsem gladko, bi moglo dnevno skozi Zelena vrata okoli 1000 vagonov. Toda najprvo treba pričakati, kdo ima oblast v Ukrajini, koliko je zalog in koliko se more tega žita odpraviti k nam. — Sama kijevska gubernija pridela na leto okoli 10 milijonov meterskih stotov pšenice, okoli 5 milijonov meterskih stotov ovsa, 1.850.000 meterskih stotov prosa, 1.600.000 meterskih stotov ječmena, ne oziraje se na koruzo, krompir, zelenjavo. Podolje je tako plodovito, da potrebuje zase samo 10 odstotkov pridelkov, ostalih 90 pa izvaž. Istotako bogata je volinjska gubernija, te tri so žitnice Rusije. Ako se pravi, da je v Rusiji lakota, pomeni to, da vsled prometnih razmer ni moglo biti žito odpravljeno v dotične kraje, nikakor pa to ne pomeni, da ni žita.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Mihael Moškerc**.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Pristopajte k Jugoslovan. Strokovni Zvezi!

Ustanov. l. 1893.

Ustanov. l. 1893.

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4½/100.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848,40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Solskem drevoredu
kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti št. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.